

ROBNI ZAPISI

Lidija Asta: LIDIJA – SKOZI TRNJE DO ZVEZD ALI AVTOBIOGRAFIJA NEKE TRIDESETLETNICE, samozaložba v sodelovanju z društvom YAM, Ljubljana 1992.

Pri knjigah, ki nas skušajo spodbuditi k razmišljanju o malodane neskončnih zmožnostih našega "duha", smo vedno ujeti v trojnost odločitve: naj jim verjamemo, naj se jim posmehnemo, in kar je najhuje, naj še naprej ostanemo v neprestanih antinomijah čistega dvoma: je čas ali ga ni, je karma ali je ni, obstaja reinkarnacija ali ne, lahko zdravimo z mislijo in vero ali ne, je bog v nas ali kje drugje... Nekaj je gotovo: Lidija je suvereno in samozavestno napisana življenjska štorija, ki se, bolj ko gre h koncu, spreminja v sanjske oblike nočnih popotovanj, kjer se dan in noč, včeraj in jutri, jaz in ti zamenjujejo s tako naglico, da pozabimo, kako pravzaprav prebiramo avtobiografijo in ne kakšnega na hitro napisanega fantazijskega roman. Če ima na začetku avtorica še potrpljenje, da nas prepričuje, nam razlaga in utemeljuje svoje, za večino ljudi nenavadne izkušnje, pa na koncu le še blagohotno deli modrosti. Vendar je vprašanje, ali je knjiga povzročila pravcati škandal zaradi svoje vsebine ali zato, ker so se v njej prepoznali ljudje, ki tega nikakor niso želeli. Kakorkoli že, goreči privrženci in strastni nasprotniki so eno in isto: bralci. In teh ima Lidija mnogo več, kot bi marsikdo pomislil. (Ženja Leiler)

Andrej Capuder: MOZAIK SVOBODE: politika in kultura 1985-1992. Založba Mihelač, Ljubljana 1992. Bivši kulturni minister je dokazal – kar smo prej vsi le slutili – da je v nasprotju s političnimi kolegi, ki blefirajo, da so esejisti in pisatelji, predvsem politik in ideolog. Namesto običajnih "spominov" je objavil izbor političnih govorov in nekaj programskih uvodnikov iz Celovškega zvona, nekaj tekstov s konvencij stranke ter dodal nekaj intervjujev. Knjiga naj bi s predstavitvijo nekaterih odmevnih Capudrovih provokacij v izvornem kontekstu izzvala polemiko. Ker sem prepričan, da je ne bo, knjiga ničemur ne služi. Polemike pa ne bo iz dveh razlogov; ker drži Blatnikova teza, da se intelektualci danes ne hvalijo več s tem, kaj so prebrali, temveč s tem, česar niso. Ob *Premikih in Stotih osamosvojitvenih dnevih* je *Mozaik* gotovo v samem vrhu tako omenjane literature. Polemike verjetno ne bo tudi zato, ker je Capuder na oblasti dokazal, da je neverjeten ignorant, pa mu po izgubljeni igri verjetno nihče ne bo dal možnosti za revanšo. Upajmo, da ne bo pritisnil s cunjakovskimi sredstvi! (Matej Bogataj)